

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 700/23
6.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Павловић, адвокат из Београда, улица Кнеза Милоша број 79, против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Срђан Борковић, адвокат из Београда, улица Немањина број 32, ради дуга, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 8535/22 од 25.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 6.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 8535/22 од 25.10.2022. године, у делу првог става изреке којим су тужени солидарно обавезани да тужиоцу на име дуга исплате износ од 11.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 22.03.2017. године као дана подношења тужбе па до исплате, и у другом ставу изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 8535/22 од 25.10.2022. године у делу става првог изреке у погледу одлуке о камати, тако што се тужени солидарно обавезују да тужиоцу исплате досуђену камату у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде,

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 8535/22 од 25.10.2022. године, ставом првим изреке тужени су солидарно обавезани да тужиоцу на име дуга исплате износ од 11.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 22.03.2017. године као дана подношења тужбе па до исплате. Ставом другим изреке, тужени су солидарно обавезани да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 238.935,00 динара.

Против наведене пресуде, тужени су благовремено изјавили жалбу, из свих законских разлога.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, број 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба само делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Неосновано се жалбом указује да је учињена и битна повреда одредбе члана 199 ЗПП, јер првостепени суд није одлучио о преиначењу тужбе које је тужилац учинио поднеском од 07.10.2022. године, а о ком захтеву је одлучио и ожалбеном пресудом. Ово имајући у виду да је иницијалном тужбом поднетом суду 22.03.2017. године постављен тужбени захтев за исплату износа од 14.500,00 евра у динарској противвредности, а да је поднеском од 07.10.2021. године, тужилац смањио висину потраживања у еврима, на износ од 11.000,00 са каматом почев од 22.03.2017. године и истакао захтев за исплату износа од 350.000,00 динара са каматом од 22.03.2017. године, а које динарско потраживање на дан 07.10.2021. године, износи мање од 3.000,00 евра, те имајући у виду да захтев за камату представља споредно потраживање, то опредељење тужбеног захтева поднеском од 07.10.2021. године, следом чл. 200 став 3 ЗПП, не представља преиначење тужбе.

Жалбени наводи којима се указује да је првостепени суд ожалбеном пресудом прекорачио тужбени захтев тужиоца и досудио друго од онога што је тужилац у тужби тражио, чиме је учињена битна повреда одредаба парничног поступка садржана у члану 3 ЗПП, будући да је тужилац истакнутим тужбеним захтевом тражио исплату износа од 11.000,00 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу, а да је првостепени суд тужиоцу досудио наведени износ у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, такође су неосновани и без утицаја на другачују одлуку суда. Ово имајући у виду, да је жалбу изјавио тужени, да је ожалбеном пресудом досуђивањем исплате дуга у еврима у динарској противвредности по средњем курсу НБС, досуђено мање него што је тужилац тражио тужбеним захтевом, с обзиром да је исплату дуга у еврима тражио у динарској противвредности по најповољнијем курсу, из чега произлази да су овакви жалбени наводи тужени без правног интереса.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиоца и правног претходника тужених сада пок. ДД, током 2010.године, закључен је усмени уговор о зајму, по основу кога је тужилац позајмио сада пок. ДД износ од 11.000,00 евра, уз обавезу да примљени новац врати у року од 12 месеци од дана пријема. Сада пок. ДД позајмљени новац није вратио тужиоцу у уговореном року, већ му је обећавао да ће му новац вратити, али до

тога није дошло. ДД преминуо је 14.06.2013. године, а решењем Првог основног суда у Београду О 9806/13 од 29.07.2013. године, за наследнике су оглашени овде тужени сви са по 1/3 идеалних делова заоставштине, коју чине право сукоришћења са заједничким обимом удела на кат.парц. ... број дела пар.1 ..., земљиште под зградом и другим објектом пов. 1а 07м2, бр. дела пар.2 ..., земљиште под зградом и другим објектом, пов. 62м2, бр. дела пар.3 ..., земљиште под зградом и другим објектом, пов. 33м2, бр. дела пар.4 ..., земљиште под зградом и другим објектом, површине 9м2, бр. дела пар.5 ..., земљиште под зградом и другим објектом, површине 27, бр. дела пар.6 ..., земљиште под зградом и другим објектом, површине 2а, 20м2, као и право сусвојине са 1/48 идеалног дела породичне стамбене зграде ..., на кат. Парц. ..., уписано у л.н. ... КО ..., право коришћења кат.парц. Број ..., бр.дела пар.1, ..., земљиште под зградом и другим објектом, површине 1 ар, 55м2, бр.дела пар.2, ..., земљиште под зградом и другим објектом, површине 49м2, бр.дела пар. 3, ..., земљиште под зградом и другим објектом, површине 31м2, бр.дела пар. 4, ..., воћњак прве класе, површине 31м2, као и право својине породичне стамбе зграде ... , на кат.парц. ... уписане у л.н. ... КО ..., објекат изграђен без одобрења за изградњу у ..., објекат изграђен без одобрења за изградњу у ..., на кат.парц... КО ..., право сусвојине са 1/2 идеална дела стана број 21 површине 51м2, улаз II, на петом спрату стамбене зграде у ... у ..., власништво ... са оснивачким уделом од 100%, пиштољ марке “Црвена застава 99”, путничко возило марке “Lancia K2”, власништво шест акција предузећа “Телефон кабл” д.о.о.Београд, док је допунским решењем истог суда О бр.6052/15 од 04.09.2015. године утврђено да заоставштину сачињава и право ванкњижног власништва гаражног места број 21 у објекту ..., реон ... .., која је наслеђена са истим уделима.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 17, члана 148 став 1, члана 262, члана 557 и члана 562 Закона о облигационим односима у вези са одредбом члана 222 и 224 Закона о наслеђивању, одлучио као у ставу првом изреке.

Оваква одлука првостепеног суда у потврђеном делу је правилна и законита, а другостепени суд прихвата и разлоге које је у прилог своје одлуке дао првостепени суд.

Супротно жалбеним наводима тужених, а имајући у виду потпуно и правилно утврђено чињенично стање из ког произлази да је правни претходник тужених, сада покојни ДД током 2010. године од тужиоца по основу усменог уговора о зајму, позајмио износ од 11.000,00 евра, са обавезом да позајмљени износ врати у року од 12 месеци, да новац није вратио у року а ни касније, да су тужени по основу наведених оставинских решења Првог основног суда у Београду од 29.07.2013. године и 04.09.2015. године, правни следбеници сада пок. ДД, који су наследили заоставштину коју између осталог чине и непокретности, са једнаким уделима од по 1/3, а чија је вредност удела појединачно несумњиво виша од утуженог потраживања у износу од 11.000,00 евра, то је правилно првостепени суд применом члана 17, члана 262, члана 557 и члана 562, у вези члана 222 и члана 224 Закона о наслеђивању, обавезао тужене солидарно да измире дуг свог правног претходника односно тужиоцу исплате износ од 11.000,00 евра.

Жалбени наводи којима се указује да је првостепени суд погрешно применио

материјално право садржано у одредби члана 222 и 224 Закона о наслеђивању, односно да је погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, с обзиром да није утврђивао висину вредности наследних делова тужених, те утврдио да ли је вредност наслеђених делова довољна за намирење потраживања тужиоца као повериоца њиховог оставиоца, такође су неосновани и без утицаја на другачију одлуку суда, имајући у виду да се тужбом потражује износ од 11.000,00 евра, а да су тужени наследници сваки са по 1/3 идеална дела на заоставштини коју чине и непокретности у ..., те да појединачно висина вредности наследних делова тужених несумњиво превазилази вредност потраживања тужиоца.

Неосновани су и без утицаја на другачију одлуку суда и жалбени наводи којима се указује да не постоји активна, односно пасивна легитимација парничних странака, с обзиром да тужилац, и у случају да је постојала позајмица, није извршио позајмицу правном претходнику тужених, већ да је то била позајмица фирме тужиоца учињена фирми правног претходника тужених, а имајући у виду садржину исказа тужиоца, датог пред судом. Ово имајући у виду да несумњиво из исказа тужиоца произлази да је као физичко лице позајмио новац правном претходнику тужиоца, такође као физичком лицу, односно да се није радило о трансакцијама између њихових фирми, а разлог због чега је тужиоцу сада пок. ДД тражио конкретну позајмицу - због потребе фирме, не може водити закључку да је тужилац позајмицу учинио фирми сада пок. ДД, а не њему лично, с обзиром да ни други изведени докази нису указивали на тако нешто, нити су током поступка достављени докази из којих би се могло закључити да је позајмљени новац уплаћен на рачун фирме правног претходника тужених, нити да је између фирми тужиоца и правног претходника тужених, вршена трансакција у спорном износу.

Жалбени наводи којима се указује да је првостепени суд усвојио неблаговремен предлог за враћање у пређашње стање, чиме је повредио одредбу члана 110 став 2 Закона парничном поступку, такође су неосновани и без утицаја на другачију одлуку суда. Ово имајући у виду да из стања у списима предмета произлази да је решењем првостепеног суда П 4260/17 од 24.04.2018. године, дозвољено тужиоцу враћање у пређашње стање и укинута решење тог суда П 4260/17 од 21.03.2018. године, којим је констатовано да је тужба тужиоца повучена, да су на наведено решење тужени изјавили жалбу, те да је решењем Вишег суда у Београду Гж 16858/18 од 26.12.2019. године жалба одбачена као недозвољена, а да из образложења тог решења произлази да је супротно жалбеним наводима тужених, првостепени суд правилно поступио када је дозволио тужиоцу враћање у пређашње стање, те да предлог за враћање у пређашње стање није био неблаговремен, недозвољен и неуредан, због чега на наведено решење није била дозвољена посебна жалба у смислу члана 114 Закона о парничном поступку. Из наведеног произлази да је ове наводе тужених, ценио другостепени суд поступајући по жалби изјављеној против решења првостепеног суда којим је дозвољено враћање у пређашње стање, када су исти оцењени као неосновани.

Жалбени наводи којима се оспорава утврђено чињенично стање, а тиме и оцена доказа, такође су неосновани. Наиме, одредбом члана 8 ЗПП прописано је да суд по свом уверењу одлучује које ће чињенице узети као доказане а на основу савесне и брижљиве оцене доказа, сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. Слободна оцена доказа подразумева да приликом њихове оцене и са тим у вези утврђивања чињеница које су од значаја за

одлуку, суд узима у обзир све чињенице у процесној грађи коју има пред собом, и формира своје уверење доказаним, односно недоказаним чињеницама. У доказном поступку које је претходио доношењу побигане пресуде као доказ између осталог је изведено саслушање парничних странака, те сведока, а на спорне околности. Правилна оцена исказа странака, односно сведока подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и општепознатим чињеницама, да ли се располаже посредним или непосредним сазнањима о догађају о којим се даје исказ, као и оцену општег утиска који странка, односно сведок оставља на суд приликом давања исказа. У конкретном случају првостепени суд је ценећи исказе тужиоца, односно сведока дао управо такву њихову анализу, односно оцену, при чему је веру поклатио и исказима тужених, с обзиром да су у исказима навели да им није било познато постојање спорне позајмице.

Жалбено указивање на застарелост захтева за законску затезну камату, те изостанак разлога о овом приговору, без утицаја је на другачију одлуку. Ово због тога што законска затезна камата настаје као последица доцње и тече све до испуњења дуга па док главни дуг не буде исплаћен, она има акцесорни карактер, како произлази из члана 369 у вези са чланом 295 ЗОО. Зато камата доспева и застарева истовремено са главним потраживањем, те се не може третирати самостално од главног дуга.

Међутим, првостепени суд је погрешно применио материјално право, а на шта овај суд пази по службеној дужности, када је обавезао тужене на исплату законске затезне камате у еврима. Наиме, одредбом чл. 395 Закона о облигационим односима, прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страној валути или злату, њено испуњење може се захтевати искључиво у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавезе, па се тако исплата законске затезне камате на главни дуг у страној валути врши у динарској противвредности, исто као и главни дуг. Следом наведене одредбе те чл. 4 став 1 и чл. 5 Закона о затезној камати, ожалбена пресуда је применом чл. 394 став 4 ЗПП, преиначена одлуком као у другом ставу изреке.

Приликом одлучивања Апелациони суд у Београду је ценио и остале жалбене наводе, али је закључио да су без утицаја на правилност и законитост првостепене пресуде, како у односу на утврђено чињенично стање, тако и на примењено материјално право у поступку доношење исте.

Како првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити оним повредама на које се посебно указује изјављеном жалбом, те како је иста заснована на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и донета у потврђеном делу, правилном применом материјалног права, то је иста применом члана 390 ЗПП потврђена као у ставу првом изреке.

Имајући у виду да су тужени незнатно успели са жалбом у другостепеном поступку, то им у смислу члана 153 ЗПП не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, те је применом члана 165 став 1 ЗПП одлучено као у ставу

трећем изреке.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић